

წა ათანასი ალექსანდრიელი

ვითარ კას იჰმნა უზალი ჩუენი იესუ ქრისტმ*

აიღუმლოსა უცხოთა და დიდებულ-სა ვხედავ: მწყემსნი სასმენელთა ჩემთა ოხრიან; არა უდაბნოსა ქადაგებენ სახარებასა, არამედ ზეცისასა აქებენ გალობასა, ანგელოზნი ღაღადებენ, მთავარანგელოზნი გალობენ, აქებენ ქერობინნი, ადიდებენ სერაბინნი. ზოველი დაბადებული დღესასწაულობს, რამეთუ ღმერთსა ხედვენ ქუეყანასა ზედა და კაცსა ცათა შინა, ქუესკნელსა ზესკნელად განგებულებით და ზესკნელსა ქუესკნელად კაცთ-მოყუარებით.

ღღეს ბეთლემი ზეცისა მობამჟ იქმნა: ვარსკულაგთა წილ ანგელოზნი მაქებულად ჰქონან, მზისა წილ მზმ იგი სიმართლისაჲ მიუწოდებულად დაიტიჲ. ოა ნუ ეძიებთ, ვითარ დაიტიჲ, რამეთუ სადა ღმერთსა ჰნებავს, იძლევის ყოველივე ბუნებისა წესი, რამეთუ ინება და იქმნა, გარდამოვდა და იკვნა და თანა-მორბედ ყო ყოველივე ღმერთისა.

ღღეს ძლიერი იგი არსი იშვების და დამბადებელი დაებადების, რამეთუ რომელი-იგი არს იყო, იქმნა კაც; არა თუ წარმოჩინებით კაცობისაგან იქმნა იგი ღმერთ, არამედ სიტყუად ღმერთისაჲ უვნებულად იქმნა ვორციელ და უცვალებულად ჰგიეს ბუნებასავე ზედა ღმრთეებისასა.

სრამედ ოდეს იშვა, ჰურიანი უგარ-ჰყოფდეს უცხოთა მას შობასა, ფარისევლები სხუად თარგმანებდეს საღმრთოთა წიგნთა, მწიგნობარნი წინააღდგომ შვეულისა იტყოდეს, ჰეროდე შობილსა მას ეძიებდა, არა რათამცა თაყუანის-სცა, არამედ რათამცა მოკლა.

ღღეს ყოველი წინა-აღმდგომი ვიხილეთ, რამეთუ მეფენი ქუეყანისანი მოვიდეს და ზეცისა იგი მეუფემ უკერს: ვითარ უკუე მოვიდა ქუეყანად? არა ანგელოზნი მის თანა, არცა მთავარანგელოზნი, არცა საყდარნი, არცა უფლებანი, არცა ძაღნი, არამედ უცხოთა და უკულეველსა გზასა მოვიდა და უქმნელისაგან

10 ყანისა და უთესველისა გამოჩნდა — სამოდას-გან ქალწულისა!

სნგელოზნი მისნი თვსაგან დაუტევნა, არცა ჩუენთვს განკაცებითა თვსი იგი ღმრთეებად განი-მოურა. სრამედ მეფენი ქუეყანისანი მოვიდეს

15 თაყუანისცემად ზეცისა მის მეუფისა; ერისა-განნი ერისთავსა მას ძლიერებისასა ჰმსახურებენ; დედანი — დედაკაცისაგან შობილსა, რათა დედანი სიხარულსა მოიყვანნეს; ქალწულნი — ქალწულისაგან ყრმასა, რომელი ძუძუთა თვთ-

20 დინებასა სძისასა მოსცემს, დედისაგან სძმ მიიღო ვითარცა ყრმამან; ჩრვლნი ყრმანი — მისთვს, რამეთუ ჩრვლ იქმნა, რათა პირთაგან ჩრვლთა-სა დაემტკიცოს ქებაჲ (ფს. 8,2; მთ. 21,16) ყრმა-

25 თათვს მოწამეთა, რომელნი ჰეროდეს სიციბილ-ითა მოწყდეს; მამანი — მისთვს, რომელი-იგი განკაცნა ადამის მსგავსად და განკურნა ვნებაჲ; მწყემსნი — მწყემსისა მისთვს კეთილისა, რომელმან თავი თვსი დადვა ცხოვართა თვსთათვს

30 (ინ. 10,11); მღღელნი — მისთვს, რომელი-იგი წესსა მას ზედა მელქიზედეკისსა მღღელთ-მოდღუარ იქმნა (ფს. 16,4; ებრ. 7,21); მონანი — მისთვს, რომელმან ხატი მონისაჲ შეიმოსა (ფი-ლპ.2,7), რათა მონებასა ჩუენსა აზნაურებითა პატოვ-სცეს; მესათხველენი — მისთვს, რომელ-

35 მან მესათხველენი თვეზთანი მონადირე კაცთა ყვნა (მთ. 4,19); მეზუერენი — მისთვს, რომელმან მეზუერენი მახარებულად გამოაჩინნა; მეძავნი — მისთვს, რომელმან მეძავისა ცრემლითა ფერწნი დაიბანნა; და რათა მოკლედ ვთქუა, ყოველნი ცოდვილნი მოვიდეს ხილვად კრავისა მის ღმრ-

40 თისა, რომელმან ავოცნეს ცოდვანი სოფლისანი (ინ. 1,29).

ყოველთა უხარის და ხლდებიან. ჰეცა მნე-ბავს სიხარული და ვიხარებდე; გალობად მნე-ბავს და დღესასწაულობად მწადის. სრა ხეთა რტოდ მიპყრიეს, არცა ქნარი მაქუს, არცა ლამ-პარნი მიპყრიან აღნთებულნი, არამედ სახიო-ბისა წილ და ქნარისა ქრისტმს სახუეველნი

* სინური მრავალთავი 864 წლისა, რედ. აკ. შანიძე, თბ., 1959. გვ. 31-39.

მქონან და იგი არს ჩემდა ქნარ და იგი არს ჩემდა ლამპარ.

თა რასა ვიტყვ ლამპარსა? იგი არს ჩემდა მკსნელ და იგი არს ჩემდა ცხოვრება. წმისთვსცა ესე მაქუს, რადთა მათითა შეწვენითა მოვილო ძალი სიტყვსად მის და ვიტყვოდი ანგელოზთა თანა: «დიდებად მაღალთა შინა ღმერთსა!» და მწყემსთა თანა ვიტყვოდი: «ქუეენასა ზედა მშუდობად და კაცთა შორის სათნოებად!» (ლუკ. 2,14), რომელი იშვა წინა საუკუნეთა გამოუთქუმელად მამისაგან ნეფსით თვსით, რომლისაგან ზგარდამო შობად მისი გამოთქუმად ვერ შესაძლებელ არს, არცა უკუანადსკნელთა ჟამთა მოსლვად მისი საცილობელ არს.

თა რამეთუ დღეს ქალწულმან შვა, ვიცი და ღმერთმან დაუსაბამოდ შვა, მრწამს. ღლო სახესა მას შობისასა პატოვის-ცემად მისწავიეს ღუმილით და არა სიტყვთ გამოძიებად. ღლო ღმრთისა თანა არა ჯერ-არს ბუნებისა საქმმ ხედვად, არამედ ძალისა მის მოქმედისა სარწმუნოებად, რამეთუ ბუნებისად არს სრბად. ღლო ოდეს ქალწულმან, ქორწილისა უმცარმან, შვა და მერმე ქალწულივე ჰვიეს, უფროდს ბუნებისა არიან ესევითარნი საქმენი.

სწ ბუნებისასა მას ვეძიებ, ხოლო უფროდს ბუნებისასა ვღუმი, არა ვითარცა ვივლტოდე, არამედ ვითარცა გამოუთქუმელსა და ვერ შესაძლებელსა ღუმილით პატოვის-ცემად ღირს.

სრამედ მეცით მე შენდობად, რამეთუ მეგულების მე სიტყვსად ამის სხუად კერძო ქცევად, რამეთუ მეშინის მე უფროდს ძალისა ჩემისა გამოძიებად. სრამედ ადვილად კერძო ვაქციო სიტყუათა ამათ ნავისა მანქანად.

საიძე ვთქუა, ანუ რასა-მე ვიტყვოდი? შობელსა ვხედავ და შობილსა განვიცდი თუალითა, ხოლო სახესა მას შობისასა ვერ ძალ-მიც მიწლოლვად. სღლვის ბუნებად, იძლვიან წესნი სრბისანი, ოდეს-იგი ღმერთსა ჰნებავენ, რამეთუ არა ბუნებით იყო საქმმ იგი, არამედ უფროდს ბუნებისა საკრველებად იგი: უქმ იქმნა ბუნებად, არამედ იქმნა უფლისა იგი ნებად.

ჰ მაღლისა ამის გამოუთქუმელისა! რომელი იგი საუკუნეთა უწინარსს მხოლოდ-შობილ და კელ-შეუხებელ, წრფელ, უსხეულო, შემოვიდა ჩუენსა ამას განკრწნადსა და ხილულსა კორცსა! რამეთუ კაცთა ხილული სმენილსა უფროდს სარწმუნოდ შეპრაცხიან, და რასაცა ხედვედ, იგიცა ჰრწამნ; რომელსა არა ხედვედ, აცილობედ. წმისთვს თავს-იდვა თავისა თვსისად

ხილულად და კორციულად მოსულად, რადთა დაპკსნეს ურწმუნოთად მათ ორგულებად, რამეთუ იშვა ქალწულისაგან ჰუმმარიტად, რომელმან არა იცოდა საქმმ იგი, არცა თანა-ექმოდა ვინ, არცა თანა-შეერთო შობასა მას, იყო ლიტონი გუამი გამოუთქუმელისა ძალისად. სარნა გაბრიელისგან იკითხა, ისწავა და თქუა: «ვითარ-მე იყოს ესე ჩემდა, რამეთუ მამაკაცი არა ვიცი?» და ჰრქუა მას გაბრიელ: «სული წმიდად მოვიდეს შენ ზედა და ძალი მაღლისად გფარვიდეს შენ» (ლუკ. 1,34-35).

ღლო ვითარ-იგი იყო მის თანა და მცირედრე შემდგომად მისგან?

წითარცა იგი ხურომან პოვის ნივთი, უსაკმარსად და უმჯობსად ჰურჭლად შექმნის იგი, ვგრეცა ქრისტემან პოვა ქალწულისად მის სული და გუამი წმიდად და სულიერი, თავისა შექმნა მისგან ტაძარი, ვითარცა უნდა მას, დაჰბადა კაცი ქალწულსა მას შინა, შეიმოსა იგი და დღეს გამოვიდა. სრა სირცხულ უჩნდა შეურაცხისა ესე ბუნებად, რამეთუ არცადა გინება იყო მისა თვსი იგი ქმნული შემოსად. თა დაბადებულმან მან დიდი ნაყოფი მოილო დიდებისად, რამეთუ სამოსელ ხუროთ-მოძღურისა იქმნა. წითარცა-იგი პირველ შეუძლებელ იყო შესაქმედ კაცი, ვიდრე თივისა მის კელთა მისთა მოსულადმდე, ვგრეცა განრყუნილი იგი ჰურჭელი და შეურაცხი შეუძლებელ იყო მეორედ შესაქმედ, უკუეთუმცა არა იქმნა სამოსელ შემოქმედისა თვსისა.

სწ რად-მე ვთქუა, ანუ რასა-მე ვიტყვოდი? განმაკრთობს მე საკრველებად ესე: ძუელი იგი დღეთად, დაუსაბამოდ დღეს იშვების ყრმად; რომელი საყდართა ზედა აღმაღლებულთა და აღმატებულთა მჯდომარე არს, ბაგასა შინა დაიწვინა; კელ-შეუხებელი იგი და წრფელი და უსხეულო კაცობრივითა კელითა წარიგრაგნა; რომელმან-იგი ცოდვისა საკრველნი განხეთქნა, სახუეველითა შეხუეულ არს. სამეთუ ჰნებავს ესრწთ უპატიოდ იგი პატიოსან ყოფად და დიდებულსა მას შემოსად არა დიდებად და გინებისა იგი სიტყუად გკრგკროსან ყოფად. ქომლისაგან შეიმოსს კორცთა ჩემთა, რადთა მე დავიციო სიტყუად მისი; მიიღებს კორცთა ჩემთა და მომცემს სულსა წმიდასა მისსა, რადთა მომცეს და მიიღოს და საუნჯმ ცხოვრებისად მომმადლოს მე; მიჰქონან კორცნი ჩემნი, რადთა წმიდა ყვნეს იგინი, და მომცემს სულსა თვსისა, რადთა მიკსნეს მე.

სწ რა-მე ვთქუა, ანუ რასა-მე ვიტყვოდი? «აჰა ესერა ქალწული მუცლად იღებს» (ეს. 7,14; მთ. 1,23). სრა იტყვს ვითარცა ყოფადსა, არამედ დააკრვებს ვითარცა ყოფილსა.

სურიათა თანა სიტყვით ითქუმის, რომელთა თანა ქმნულ იყო, ხოლო ჩემ თანა სარწმუნო არს; ჰურიათა თანა სახელით ხოლო სახელ-ედების, რამეთუ «აჰა ესერა ქალწული მიუდგეს», წერილი ესე — შესაკრებელსა მათსა, ხოლო ნაყოფი — ეკლესიასა ჩუენსა. შესაკრებელმან მათმან ფიცარნი ქვისანი მოიხუნა, ხოლო ეკლესიამან მარგალიტი მოიგო; მან მატყლი ოდენ შეღება, ხოლო ეკლესიამან ძოწეული შეიმოსა.

სურიასტანს იშვა იგი და ყოველმან სოფელმან შეიწყნარა იგი; ეკლესიამან შეიწყნარა იგი და ნაყოფი გამოიღო; შესაკრებელსა მათსა — რტომ ხოლო ვენაკისად, ხოლო ეკლესიასა შინა — ტევანი იგი ჭეშმარიტებისად; მან მარცუალი იფქლისად დასთესა შესაკრებელსა მათსა და წარმართნი მანგლითა სარწმუნოებისადთა იფქლსა მოიძიან; წარმართთა ვარდი კეთილად მსახურებითა მოიკრიბეს, და ჰურიათა თანა ეკალი ურწმუნოებისად დაადგრა; მართუენი იგი გამოფრინდეს და უგუნურნი იგი ბუდეთადა ზედა სხენან; ფურცელსა მას წერილისასა ჰურიათა თარგმანებენ, და ნაყოფსა მას სულისასა წარმართნი მოიძიან.

«აჰა ესერა ქალწულმან მუცლად-იღო». ჰ ჰურიათ, მითხარდა მე: რომელი-იგი იშვა? აწ მკადრედა, რომელი-იგი იშვა, ვითარცა-იგი ჰკადრე ჰეროდეს. სრამედ ვერ მკადრო, რამეთუ ჰეროდეს უთხარ, რადთა მოკლას იგი, ხოლო მე არა მითხრობ, რადთამცა თაყუანის-ვეც მას.

წინ არს, რომელი-იგი იშვა, ვინ არს? — არამედ უფალი ბუნებათა. ოა დათუ შენ სდუმნე, არამედ ბუნებანი დალაღებდენვე, რამეთუ იშვა ჭეშმარიტად, ვითარცა ინება. შობად იგი არა თუ ბუნებისაგან იბრძანებოდა, არამედ ვითარცა-იგი უფალსა ბუნებათასა ჰნებავს: უცხო შემოჰყავს ბუნებისა სახმ, რადთა აჩუენოს, ვითარმედ კაც დათუ იქმნა, არა თუ ვითარცა კაცი იშვა, არამედ ღმერთი კაც იქმნა ქალწულისაგან.

ოდეს იშვა და სძლო ბუნებასა, რამეთუ შევე მისა-ჰგვანდა, რამეთუ მან თავადმან პირველ ქალწულისაგან ქუეყანისა ადამი დაჰბადა, და ადამ თვნიერ დედაკაცისა დედაკაცი მოიყვანა. ჴრეცა დღეს წმიდამან ქალწულმან თვნიერ მამაკაცისა მამაკაცი შვა. სამეთუ იტყვს წიგნი,

ვითარმედ: «კაცი არს და ვინ-მე იცნას იგი?» რამეთუ თანა-ედვა დედათა ნათესავსა მამათა მადლი კუალად მოცემად, ვითარცა-იგი რომელ თვნიერ დედაკაცისა აღმოაცმნა. სმისთვს დღეს ქალწულმან შვა თვნიერ მამაკაცისა უფროდს ვეამსსა და კუალად-მოავო მამათა თანა-ნადები. სადთა არა დიდად თავი სთნდეს ადამს, რამეთუ თვნიერ დედაკაცისა დედაკაცი აღმოაცმნა, ამისთვს ქალწულმან თვნიერ მამაკაცისა მამაკაცი შვა, რადთა ახლითა მით საკრველებითა ზოგადი ჰატვი აჩუენოს ბუნებისად. წითარცა-იგი ადამისგან გუერდი გამოიღო და ადამს არად დააკლდა, ვგრეცა ქალწულისა თანა სულიერი კაცი აღმოაცმნა და ქალწულებად არა დაჰკვნა. სოცხალი და გებული დაადგრა ადამ შემდგომად გამოდებისა მის გუერდისა, და უბიწოდ დაადგრა ქალწულიცა შემდგომად გამოსლვისა მის ყრმისა. სმისთვს-ცა არა სხვთ თავისა თვისისა შეჰმნადა ტადარი, არცა სხუად გუამი დაჰბადა და შეიმოსა, რადთა არა საგონებელ იყოს ადამისი იგი ბუნებად გინებულ, რამეთუ სცთა ადამი და ჴურჭელ ეშმაკისა იქმნა. სმისთვს-ცა რომელ საგონებელ იყო ჴურჭლად ეშმაკისა, სულიერი შეიმოსა უფალმან კაცი, რადთა მოქმედისა მის შეერთებითა ეშმაკისაგან ჩუეულებისა განაშოვროს იგი. ოა დათუ კაც იქმნა, არა ვითარცა კაცი იშვა, არამედ ღმერთი კაც იქმნა. ჴკუეთუმცა ჩუენებრისაგან ქორწილისა იყო, ნაცილმცა ვგონა მრავალთა, ხოლო აწ ქალწულისაგან იშვა. ოა იშვა რად, საშოდ იგი გებულად დაიმარხა და ქალწულებად განუტრწნელად დაიცვა, რადთა უცხოდ იგი მიდგომილებისა შობად სარწმუნოებისა დიდისა მექმნეს მომატყუებულ.

სომლისაგან გინა თუ ჰურიათ, გინა თუ წარმართი მეტყოდის მე: რომელი იგი ბუნებით ღმერთ იყო და კაც იქმნა თვნიერ ბუნებისა? ხოლო მე ვჰრქუა მათ: ჰე, მოწამედ სიტყვსა ამის შეუგინებელებასა მას ქალწულისასა ბეჭდად ვხადი, რამეთუ ესე ღმერთი არს და წესსა მას ბუნებისასა სძლევს. სუე არს საშოდსა მის შემოქმედი და ქალწულებისა მომჰოვნებელი, რამეთუ შეუგინებელად აქუნდა საშოდთ გამოდ იგი შობად და თავისა თვისისა გამოუთქუმელად აღამცნა ტადარი, ვითარცა სახედ უნდა.

სითხარდა მე აწ, ჰურიათ, შვა ქალწულმან, ანუ არა? უკუეთუ შვა, აღიარე აწ ახალი იგი შობად; უკუეთუ არა შვა, რადსათვს ჰეროდე აცთუნე? რამეთუ შენ გკითხვიდა იგი და გრქუა:

სადა შობად არს ქრისტე? და შენ უთხარ მას: **ბეთლემს ჰურიასტანისასა** (მთ. 2,4-5). ჩუუკუე ადგილი იგი, ანუ დაბაა მე ვიცოდეა? ანუ შობილისა მის პატვი მე ვიცოდე? ანუ არა **ესაია** ღმრთით გაუწყა თქვენ და იტყვს: «შვეს ძმ და უწოდინ სახელი მისი ენმანუელ?» (ეს. 7,14; მთ. 1,23), ანუ არა თქვენ, გონიერნო მტერნო, ჭეშმარიტი სთქუთ? ანუ თქვენ, მწიგნობარნო და ფარისეველნო, ჭეშმარიტისა შჯულისა მტერნო, ყოველივე თავისა თქუენისა ძკრად იუენ გუასწავეთ? ნუუკუე ჩუენ ებრაელებრი ვიცოდეთა? ანუ არა თქვენ სიტყუად იგი გამოგუთარგმანეთ?

თა რადლა-მე ვთქუა? პირველ შობისა ქალწული და შემდგომად შობისა ქალწულივე; რადთა არა გგონოს, ვითარმედ რეცა ღმერთსა მიჰმადლებთ თარგმანებასა ამის სიტყვასასა, ანუ არა თქუენ **ეროდეს** წინაშე მოწამედ **მიქეა** წინაწარმეტყუელი მოიყვანეთ, რადთა თქუენი იგი სიტყუად სარწმუნო ჰქმნეთ? რამეთუ იტყვს: «და შენ, **ბეთლემ**, სახლი ვეე **ფფრათამისი**, არასადა უმწემძს ხარ მთავართა შორის **იუდაისთა**, რამეთუ შენგან გამოვიდეს ჩემდა წინამძღუარი, რომელმან დამწყსოს ერი ჩემი **ისრაელი**» (მიქ. 5,2; მთ. 2,6).

ხუთილად თქუა წინაწარმეტყუელმან, რამეთუ: «შენგან გამოვიდეს ჩემდა წინამძღუარი», რამეთუ თქუენგან გამოვიდა და სოფლად მოვიდა. ჸომელი-იგი პირველად არნ, იგი მოვიდის; ხოლო რომელ იგი არა არნ, ანუ დაებადის ანუ იქმნის. წრამედ იგი თავადი იყო და უწინარძს საუკუნეთა იყო და მარადის არს და იყო დაუსაბამოდ და მარადის ღმერთ და განაგებდა სოფელსა, ხოლო დღეს მოვიდა ვითარცა კაცი, და ვითარცა კაცი მწყსის სამწყსოსა თვსსა და რამეთუ ღმერთ არს და აცხოვნებს სოფელსა.

ჰ ბრძენთა მათ ტკბილთა! ჰ შემასმენელთა კაცთ-მოყუარეთა, რომელთა **ბეთლემს** დაფარული იგი ღმრთად გამოაჩინეს, რომელთა ბაგასა შინა დამალული იგი ღმრთად აუწყეს, არა ნეფსით კეთილი ქმნეს, არამედ უნებლიათ გამოაცხადეს, რომლისა დაფარვა უნდა.

წწ იხილენით უსწავლელნი ესე მოძღუარნი, რომელნი სხუათა ასწავებენ და მათ არა იციან; მათ შიის და სხუათა ზრდიან; მათ სწყურის და სხუათა ასუშენ.

ძოვედით აწ, სიხარულით დღესასწაულსა ამას ვჰყოფდეთ; მოვედით აწ და კრებათა აღვასრულებდეთ, რამეთუ უცხო არს დღესას-

წაულისა ამის სახმ, ვითარცა-იგი დიდებულ არს შობისა მისისა სიტყუად, რამეთუ დღეს მრავალ-ჟამისა იგი საკრველნი განჰკვნდეს, შემასმენელსა მას ჰრცხუენა, ეშმაკნი ივლტან, სიკუდილი დაირღუა, სამოთხმ განელო, წყევად განქარდა, ცოდვად შორის განვიდა, საცთური განიდევნა, ჭეშმარიტებად კუალად-მოვეო და სიტყუად ღმრთის მსახურებისა ყოველსა ადგილსა განეფინა და ზეცისა ცხოვრებად ქუეყანასა დაენერგა; კაცნი ანგელოზთა ეზიარნეს და ანგელოზთა თანა უშიშად იტყვან: რადსათვს-მე? — ამისთვს რამეთუ ღმერთი ქუეყანად გარდამოვდა და კაცი ზეცად აღვიდა და ყოველი ერთბამად იქმნა, რამეთუ მოვიდა ქუეყანად და ყოვლადვე ცათა შინა იყო და ყოვლადვე ქუეყანასა ზედა იყო.

წმერთი იყო და კაც იქმნა და არა უვარ-ყო ღმრთებდა თვსი. სიტყუად იყო უვნებელი და კორციელ იქმნა, რამეთუ ღმერთ არა მერმელა იქმნა, არამედ იყო. წმისთვს კორციელ იქმნა, რამეთუ რომელსა-იგი ვერ იტყვდეს ცანი, დღეს დაიბია ბაგასა; და რომელი ზრდის ყოველთა ყრმათა, საზრდელი მიილო ქალწულისაგან. შადსათვს მერმეთა საუკუნეთა მამად ვითარცა ყრმად ბუბუდს მწოვარი მკლავთა ზედა ქალწულისათა თვს იდებს? — არამედ რადთა მოგუნი უშიშად მოუვდენ. შამეთუ შოვრით მოგუნი მოუვდეს მას, დღეს დასაბამი მოიღეს უვარის-ყოფად მძლავრისა მის, რამეთუ ვარსკულავი იგი უფალსა მათსა აუწყებდა. თა უფალი ღრუბელთა ზედა სულმცირეთა მჯდომარძ კორცთა მათ შველს **გვბტედ** (ეს. 19,1), საგონებელად, რეცა ივლტის **ჰეროდეს** ძკრის ზრახვისაგან, ხოლო ჭეშმარიტად აღესრულა თქუშული იგი **ესაია** წინაწარმეტყუელისა: «მას დღესა შინა იყოს **ისრაელისა** მესამძ ნაწილი **ასურეთს** შინა და **გვბტეს**» (ეს. 19,24). შამეთუ **ასურნი** და **გვბტელნი** უწინარძს დაქქესნეს, და პირმშოდ **ისრაელისა** თანა-შეერაცხების. წე, ჭეშმარიტად **ასურნი** უწინარძს დაქქესებიან, რამეთუ მათ პირველად მოგუთა მათ მიერ თაყუანის-სცეს მას, და **გვბტელნი** — შედგომად **ასურთა**, რამეთუ მათ იგი თავადი შეიწყნარეს, ივლტოდა რად ძკრის ზრახვისაგან **ჰეროდესა**, ხოლო უკუანამსკნელ **ისრაელი** თანა-შეერაცხების, რამეთუ შემდგომად აღმოსლვისა **იორდანით**, მამინ მოციქულთა მიერ **ისრაელმან** იცნა.

წვიდა **გვბტედ** და შეარყინა კელით ქმნულნი **გვბტისანი**, არა თუ ცალიერად, არამედ რადთა დაჰკვნეს შესავალნი **გვბტისანი** პირმშოთა

მათ წარწყმედისანი. **სმისთვის** დღეს შევიდა მუნ ვითარცა პირშობი, რადთა პირველისა მის მწუხარებისად დაპქსნეს გლოვად. **ჩამეთუ** პირშობი წოდებულ არს ქრისტეც, მოწამედ წარმოდგინ დღეს **ლუკა** მახარებელი, რამეთუ იტყვის: «და შვა ძმ მისი პირშობი და შეხვა მას სახუვეელი და მიწვინა იგი ბაგასა, რამეთუ არა იყო ადგილი საგანესა მას» (ლუკ. 2,7).

შვიდა **გვბტედ**, რადთა ძუელისა მის მწუხარებისად დაპქსნეს გლოვად და ტანჯვისა მისთვის მოსცეს მადლი და ღამისა მის წილ და ბნელისა ცხორებისად იგი მოჰმადლოს ნათელი.

შვიდებულ იყო ნილოსისა იგი წყალი ყრმათა მათ უჟამოდ მოწყუედისათვის. **ჟერად-ვიდა გვბტედ**, რომელმან მაშინ წყალი იგი სისხლად გარდააქცია, ყვნა ნილოსისა იგი წყალნი ცხორებისა მშობელ, არაწმიდებად იგი მათი და შეგინებად განწმიდა ძალითა სულისა წმიდისადთა.

ღოროტ იყვნეს **გვბტელნი** და სიცბილითა მათითა ღმერთსა უგარჰყოფდეს. **ჟერად-ვიდა გვბტედ**, დასაბამად მეცნიერებითა ღმრთისადთა სულნი ღმრთის-მოყუარეთანი აღავსნა და ნილოსსა მოსცა მოწამედ გვრგვონოსებად იფქლისა უნაყოფიერსი.

სრამედ იწროებისათვის ადგილისა მნებავს სიტყვისა ამის დაცადებად. **სმიერთგან** საქმისა ამის გამოცხადებად მერმესა დღესა დაგომარხო თქუენ. **ხოლო** აქა დავაცადო და სიტყუად იგი დავასრულო, რამეთუ ვითარ-იგი იყო ღმრთისა სიტყუად უვნებელი და კორციელ იქმნა და უცვალებელად ჰგიეს ბუნებასა მას თვისსა.

სწ რად მე ვთქუა, ანუ რასა-მე ვიტყოდი? ხუროსა ვხედავ და ბაგასა და ქალწულსა მშობიერსა და ყრმასა და საწმართაგან უპოვარსა. **წოველივე** დავრდომილთად აქუს, ყოვლადვე სიგლახაკითა სახსც.

სხილეთ აწ სიმდიდრე სიგლახაკითა მრავლითა, რამეთუ ვითარ-იგი მდიდარ იყო და ჩუენთვის დაგლახაკნა! ვითარ-იგი არა აქუნდა ცხედარი, არცა სარეცელი, არამედ კმელსა შინა ბაგასა დავრდომილ არს! **ჰ სიგლახაკო** და სიმდიდრეო ქუეყანისაო აურაცხელო! სიგლახაკისა ხატი მოაქუს და ბაგასა შიდა წვეს და სოფელსა აღსძრავს; და სახუველითა შეხუეულ არს, რომელმან საკრველნი ცოდვისანი განხეთქნა. **სმან** სიმტკიცისა სიტყუად აღმოთქუა და მოგუნი იგი აღადგინნა ღმრთისა მოქცევად.

ჩაი-მე ვთქუა, ანუ რასა-მე ვიტყოდი? აჰა

ესერა ყრმად სახუველითა შეხუეულ არს და ბაგასა შიდა წვეს და **მარიამ**, დედად, და **იოსებცა** თანა არს, რომელსა სახელ-ედვა მამად მისა.

სუე მამაკაცად ითქუმის და იგი — დედაკაცად, **მოიკითხვების** სახელი მეუღლისად სიტყვით და არა საქმით. **სმას** ეთხოვა იგი და სული წმიდად ჰფარვიდა მას. **სომლისაგან** ვერას ჰპოებს **იოსებ** და არა იცოდა, რადმცა უწოდა ქალწულსა მას: **მრუშებითმცა** თქუა იგი? — ვერ იკადრებდა, რამეთუ **მართალი** იყო კაცი იგი და ვერ იკადრა სიტყუად გმობისად დადებად წმიდასა მას ქალწულსა; **შვილადმცა** თვისა თქუა იგი? — ვერ იკადრებდა, რამეთუ იცოდა კეთილად, ვითარ, ანუ ვინად იშვა ყრმად იგი.

სომლისაგან ვერას ჰპოებდა საქმისა მისთვის, **გამოცხადებად** ზეცით ანგელოზისა პირითა მოიწია და ჰრქუა მას: «**ნუ** გეშინინ, **იოსებ**, რამეთუ რომელ-იგი შობად არს მაგისგან, წმიდა ქროდოს მას, ძე მადლის» (მთ. 1,20; ლუკ. 1,32), ესე იგი არს, ვითარმედ: **სული** წმიდად ჰფარვიდეს ქალწულსა მას.

სწ რადსათვის ქალწულისაგან იშვების და ქალწულებასა უბიწოდ და ცოცხლად დაიმარხავს? — რამეთუ ძუელი იგი ქალწული **გვა** აცთუნა ეშმაკმან, ამისთვის რამეთუ ქალწული იყო **მარიამ** და **გაბრიელ** ახარებს. **სრამედ** **გვად** სცთა და სიტყუად შვა სიკუდილისა თანა-მდები.

სხარა სახარებად **მარიამს** და სიტყუად კორციელი შვა, ცხორებისა საუკუნოვანა ჩუენდა მომატყუებელი. **სიტყუამან** **გვადმან** ხმ გამოაჩინა, რომლისა ხისაგან **ადამი** სამოთხით გამოკადა; **ხოლო** სიტყუამან წმიდისა ქალწულისამან **ჯუარი** გამოაჩინა, რომლითა **ადამის** წილ ავაზაკი შეიყვანა, რამეთუ არა ჰრწმენა არცა ჰურიათა, არცა წარმართთა, არცა მწვალებელთა ნათესავსა, ვითარმედ ღმერთმან გამოუტყუებელად და უვნებელად შვა იგი. **სმისთვის** დღეს ვნებულისაგან კორციისა მოვიდა და უვნებელითა მით ვნებული კორცი დაიცვა, რადთა აჩუენოს: ვითარცა-იგი ქალწულისაგან იშვა და ქალწულებად არა დაპქსნა, ვერცა ღმერთი გამოუტყუებელად და უცვალებელად **გო**, წმიდად იგი არსებად, რამეთუ ღმერთმან ღმერთი ღმრთის-შუენიერად შვა.

სა დაუტყვეს იგი კაცთა და კაცისა ხატი გამოთაღეს — კერპი, რომელსა ჰმსახურებდეს საგინებელად დამბადებელისა მათისა. **სმისთვის** სიტყუად ღმრთისად კაცისა ხატად გამოჩნდა, რადთა საცთური იგი დაპქსნდეს და დაფარუ-

ლად თავისა თვისისა მსახურებად იგი მოაქციოს.

ჩამეთუ არა ჰრწმენა იგი წარმართთა, არცა ჰურიათა, არცა ნაშობსა მწვალებელთასა, ვითარმედ ღმერთმან იგი გამოუჭუებელად და უვნებელად შეეს. ⁵ წმისთვს ვნებულისაგან კორცისა მოვიდა და უვნებელითა მით ვნებული

კორცი დაიმარხა.

წმისთვს თავუანის-ვსცემთ წმიდისა მარიაამისგან შობილსა იესუ ქრისტესა ღმერთსა ჩუენსა, რომლისა შუენის დიდებად და პატივი მამისა და ძისა და წმიდისა სულისა, აწ და მარადის და უკუნითი უკუნისამდე. ⁶ წმენ.

